

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник ректора ХНАДУ
професор _____ Гладкий І.П.
«__» _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Проектний аналіз</u> <small>(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)</small>
підготовки	<u>бакалавра</u> <small>(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)</small>
галузі знань	<u>0305 «Економіка та підприємництво»</u> <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
напряму підготовки	<u>6.030504 «Економіка підприємства»</u> <small>(шифр і назва напряму підготовки)</small>
спеціальності¹	<u>бакалавр з економіки підприємства</u> <small>(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності – для магістра)</small>

(шифр № 29)
(за ОПП чи № навчального плану)

2017 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то перерахувати усі

Розроблено та внесено: кафедра економіки підприємства
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства,
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)
к.е.н., доцент Шершенюк О.М.

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри.
Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ року.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. _____ _____ О.С. Іванілов
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«Узгоджено»

Декан економічного факультету професор
(повна назва факультету, де читається дисципліна) (вчене звання)

І.А. Дмитрієв
(ПІБ декана)

« _____ » _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 2017 рік
© _____, 2021 рік

² якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то узгодження робиться з кожною випускаючою кафедрою

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Проектний аналіз» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавру напрям (спеціальності) «Економіка підприємства».
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня) (назва напрямку для бакалавра, спеціальності – для магістра)

I. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є здобуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у студентів компетентностей щодо аналізу проектних рішень, розробки та обґрунтування інвестиційних проектів для задоволення суспільних та особистих потреб в умовах обмеженості ресурсів.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є методологія аналізу та обґрунтування інвестиційних проектів на підприємстві.

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є вивчення основних концепцій, понять методів і підходів, які використовуються у світовій практиці при аналізі проектних рішень; набуття навичок використання інструментарію проектного аналізу; оволодіння процедурами аналізу, порівняння та обґрунтування вибору проектів; оцінювання проектів щодо маркетингової, технологічної, економічної, соціальної та інституціональної життєздатності, фінансової та економічної привабливості.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

концепцію проекту та основні положення концепції проектного аналізу; сутність категорії проектний аналіз, методичні основи проведення аналізу дохідності інвестиційних проектів; концепцію формування витрат і вигод у проектному аналізі; стратегічні орієнтири інвестиційного проекту; особливості реалізації проектів різних типів і видів; фактори зовнішнього і внутрішнього оточення та перелік учасників інвестиційного проекту; процес організації управління проектом та проектного фінансування; сутність життєвого циклу проекту та стадії розробки проекту; особливості розрахунку проектного грошового потоку; кількісні та якісні критерії оцінки та вибору інвестиційних проектних рішень та послідовність оцінки ефективності проектів; теорію грошей у часі; теоретичні основи оцінки і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності; особливості різних функціональних аспектів аналізу проекту – маркетингового, технічного, інституційного, екологічного, соціального, фінансового, економічного – на національному, регіональному, галузевому та місцевому рівнях.

вміти:

відрізнити інвестиційний проект від програми або від плану; визначати вид або тип, до якого належить конкретний інвестиційний проект; визначати відповідність проектних робіт фазам, стадіям, етапам життєвого циклу проекту; проводити розрахунок проектного грошового потоку; визначати цінність проекту з урахуванням вигід та витрат; визначати альтернативну вартість проекту та приймати альтернативні рішення; розраховувати основні фінансові критерії проекту та провести інтерпретацію їх економічної сутності; обґрунтовувати доцільність реалізації інвестиційного проекту за допомогою показників економічної

ефективності; проводити динамічний аналіз беззбитковості проекту; оцінювати проектні ризики та визначати інструменти для управління ними; проводити технічну експертизу проекту; оцінювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на проект; оцінювати екологічні наслідки проекту; оцінювати фінансовий стан підприємства в процесі інвестування; оцінювати економічну цінність проекту.

Міждисциплінарні зв'язки:

дисципліни, які передують вивченню проектного аналізу: філософія,

вказати які дисципліни передують її вивчення та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

економічна теорія, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, бухгалтерський облік, міжнародна економіка, статистика, організація виробництва, економіка та організація інноваційної діяльності, стратегія підприємства, обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків, потенціал і розвиток підприємства, планування і контроль на підприємстві, управління витратами, внутрішній економічний механізм підприємства, інвестування, капітал підприємства: формування та використання, аналіз господарської діяльності, ціноутворення, державне регулювання економіки, прогнозування соціально-економічних процесів, моделювання бізнес-процесів підприємства, підприємництво і бізнес-культура.

подальші дисципліни, які потребують вивчення проектного аналізу: стратегічне управління підприємством, управління проектами, управління потенціалом підприємства, формування бізнес-моделі підприємства.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ¹
Кількість кредитів – 5 Кількість годин – 180	<u>нормативна</u> <small>(нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)</small>	
Семестр викладання дисципліни	<u>VIII</u> <small>(порядковий номер семестру)</small>	<u>X</u> <small>(порядковий номер семестру)</small>
Вид контролю:	<u>екзамен</u> <small>(залік, екзамен)</small>	<u>екзамен</u> <small>(залік, екзамен)</small>
Розподіл часу:		
– лекції (годин)	28	16
– практичні, семінарські (годин)	28	6
– лабораторні роботи (годин)	-	-
– самостійна робота студентів (годин)	124	158
– курсовий проект (годин)	-	-
– курсова робота (годин)	+	+
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-
– екзамен	+	+

³ якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа «Заочна форма навчання» відсутня

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Базові положення та інструментарій проектного аналізу

назва розділу 1

Тема 1. Концепція проекту та його життєвий цикл

назва теми 1

Методологічні підходи до визначення поняття «проект». Поняття життєвого циклу проекту. Підходи до поділу проекту на складові елементи.

Тема 2. Концепція витрат і вигод у проектному аналізі, цінність грошей у часі

назва теми 2

Поняття вигод і витрат у проектному аналізі. Методичні підходи до визначення цінності проекту. Необхідність урахування зміни вартості грошей у часі.

Тема 3. Грошовий потік

назва теми 3

Поняття та визначення грошового потоку. Методичні принципи розрахунку грошового потоку за проектом.

Розділ 2. Методологія та процедури прийняття рішень у проектному

назва розділу 2

аналізі

Тема 4. Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття рішень

назва теми 4

Характеристика методів оцінки ефективності інвестицій. Характеристика стандартних фінансових критеріїв. Порівняння проектів за допомогою різних критеріїв оцінки. Неформальні критерії оцінки проектів.

Тема 5. Динамічний аналіз безбитковості проекту

назва теми 5

Динаміка змінних і постійних витрат за проектом. Основні завдання аналізу безбитковості. Поняття операційного левериджу.

Тема 6. Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності

назва теми 6

Необхідність урахування рівня невизначеності під час прийняття проектних рішень. Види ризиків. Мета аналізу ризику. Методи аналізу ризику.

Розділ 3. Функціональні аспекти проектного аналізу

назва розділу 3

Тема 7. Маркетинговий аналіз

назва теми 7

Визначення меж та якісного складу аналізу ринку. Характеристика етапів маркетингового дослідження ринку. Порядок розробки концепції маркетингу.

Тема 8. Технічний аналіз

назва теми 8

Основні аспекти технічного аналізу проекту. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею.

Тема 9. Інституційний аналіз

назва теми 9

Характеристика зовнішнього середовища проекту. Оцінка впливу внутрішніх факторів на проект.

Тема 10. Екологічний аналіз

назва теми 10

Типи впливів проектів на навколишнє середовище. Зміст робіт екологічного аналізу проекту.

Тема 11. Соціальний аналіз

назва теми 11

Мета та зміст соціального аналізу. Проектування соціального середовища проекту.

Тема 12. Фінансовий аналіз

назва теми 12

Мета і завдання фінансового аналізу. Фінансування проекту.

Тема 13. Економічний аналіз

назва теми 13

Економічна привабливість та ефективність проектів. Оцінка впливу проекту на економіку країни.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Аналіз вигід і витрат : Практ. посіб. / Секретаріат Ради Скарбниці Канади ; Пер. з англ. С. Соколик. – К. : Основи, 1999. – 175 с.
(друковані матеріали, які є в бібліотеці)
2. Беренс, В. Руководство по оценке эффективности инвестиций : Пер. с англ. / В. Беренс, П. М. Хавранек. – Новое изд., перераб. и доп. – М., 1995. – 528 с.
3. Бизнес-план инвестиционного проекта : Учеб. пособие / Под общ. ред. В. М. Попова. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 423 с.
4. Бланк, И. А. Инвестиционный менеджмент : Учеб. курс / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2001. – 448 с.
5. Бланк, И. А. Финансовый менеджмент : Учеб. курс / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2001. – 527 с.
6. Брігхем, Є. Ф. Основи фінансового менеджменту : Підручник : Пер. з англ. / Є. Ф. Брігхем ; ДНУ ім. Т. Г. Шевченка. – К. : Молодь, 1997. – 998 с.
7. Воркут, Т. А. Проектний аналіз : Навч. посіб / Т. А. Воркут. – К. : Укр. центр духов. культури, 2000. – 440 с.
8. Голубков, Е. П. Маркетинговые исследования: теория, методология и практика : Учебник / Е. П. Голубков. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Финпресс, 2003. – 493 с.
9. Грідасов, В. М. Інвестування : навч. посіб. для студ. вузів / В. М. Грідасов, С. В. Кривченко, О. Є Ісаєва ; Донб. держ. машинобуд. акад.. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 163 с.
10. Дубров, А. М. Моделирование рискованных ситуаций в экономике и бизнесе : Учеб. пособие для студентов вузов / А. М. Дубров, Б. А. Лагоша ; Под ред. Б. А. Лагоши. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 172 с.
11. Крылов, Э. И. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия : Учеб. пособие / Э. И. Крылов, В. М. Власова, И. В. Журавкова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 608 с.
12. Лещенко, М. И. Лизинг в транспортном комплексе : Учеб. пособие / М. И. Лещенко, В. Е. Бочков, Ю. Н. Демин ; Ин-т дистанц. образования. – 2-е изд., стер. – М., 2004. – 240 с.
13. Майорова, Т. В. Інвестиційна діяльність : підруч. для студ. вузів / Т. В. Майорова ; М-во освіти і науки України ; КНЕУ. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 470 с.

14. Мазур, І. І. Управление проектами : Учеб. пособие / І. І. Мазур, В. Д. Шапиро, Н. Г. Ольдерогге ; Под общ. ред. І. І. Мазура. – М. : Экономика, 2001. – 573 с.
15. Мочерний, С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 415 с.
16. Пересада, А. А. Інвестиційний аналіз : Навч.-метод. посіб. / А. А. Пересада, С. В. Онікієнко, Ю. М. Коваленко ; КНЕУ. – К., 2003. – 134 с.
17. Пересада, А. А. Основы инвестиционной деятельности / А. А. Пересада. – К. : Либра, 1996. – 344 с.
18. Проектний менеджмент : навч. посіб. для студ. вузів / А. В. Гриньов, І. А. Дмитрієв, Д. У. Бікулова, Т. В. Деділова, О. М. Шершенюк ; ХНАДУ. – Х. : ХНАДУ, 2006. – 240 с.
19. Проектний аналіз : навч. посіб. для студ. вузів / В. С. Рижикова, М. М. Яковенко, О. В. Латишева та ін. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 383 с.
20. Федонін, О. С. Потенціал підприємства : Формування та оцінка: Навч. посіб. / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. – К. : КНЕУ, 2004. – 316 с.
21. Финансовый менеджмент: теория и практика : Учебник / Е. С. Стоянова, Т. Б. Крылова, И. Т. Балабанов и др. ; Под ред. Е. С. Стояновой. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : Перспектива, 2003. – 655 с.
22. Холт, Р. Н. Планирование инвестиций : Пер. с англ. / Р. Н. Холт, С. Б. Барнес. – М. : Дело Лтд, 1994. – 117 с.

Допоміжна

1. Аптекарь С. С. Проектний аналіз : навч. посіб. / С. С. Аптекарь, Ю. Л. Верич; _____
(інші друковані матеріали)
Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського, каф. інвестиц. менеджм. – Донецьк, 2009. – 308 с.
2. Бардиш Г. О. Проектний аналіз : Підруч. / Г. О. Бардиш; Нац. банк України, Львів. банк. ін-т. – 2-е вид. – К. : Знання, 2006. – 416 с.
3. Верба В. А. Проектний аналіз : Підруч. / В. А. Верба, О. А. Загородніх; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2000. – 322 с.
4. Верба В. А. Проектний аналіз : Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. А. Верба, О. М. Гребешкова, О. В. Востряков; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2002. – 297 с.
5. Вовчак О. Д. Аналіз інвестиційних проектів : навч. посіб. / Вовчак О. Д., Колянко О. В., Чікіта І. Б. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Л. : Вид-во Львів. комерц. акад., 2010. – 260 с.
6. Воркут Т. А. Проектний аналіз : Навч. посіб. / Т. А. Воркут. – К. : Укр. Центр духов. культури, 2000. – 440 с.
7. Грідасов В. М. Аналіз інвестиційних проектів : навч. посіб. для студ. екон. спец. усіх форм навчання / В. М. Грідасов, А. І. Кофонова, Є. В. Колмикова ; Донбас. держ. машинобуд. акад. – Краматорськ : [ДДМА], 2010. – 176 с.
8. Давиденко Н. М. Аналіз інвестиційних проектів : навч. посіб. / Давиденко Н. М. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : Компринт, 2015. – 377 с.

9. Дмитрієв І. А. Оцінка ефективності інвестиційних проектів на підприємствах автомобільного пасажирського транспорту : монографія / І. А. Дмитрієв, В. В. Блага, В. В. Благой ; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х. : ХНАДУ, 2010. – 175 с.
10. Дука А. П. Аналіз інвестиційних проектів : навч. посіб. для студ. екон. спец. всіх форм навч. / А. П. Дука ; Академія праці і соціальних відносин Федерації професійних спілок України. – К. : [Академія праці і соціальних відносин ФПУ], 2010. – 240 с.
11. Кальницький А. Є. Проектний аналіз : навч. посіб. / А. Є. Кальницький, М. А. Кальницька; ДВНЗ «Ужгород. нац ун-т». – Ужгород : Говерла, 2014. – 318 с.
12. Ковальська Л. Л. Проектний аналіз [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Л. Л. Ковальська, Л. В. Павлюк, Л. В. Савош. – Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2014. – 261 с.
13. Кучеренко В. Р. Проектний аналіз у підприємстві / В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов, О. М. Подмазко; Одес. держ. екон. ун-т. – О. : Астропринт, 2006. – 123 с.
14. Митяй О. В. Проектний аналіз : навч. посіб. / О. В. Митяй. – К. : Знання, 2011. – 311 с.
15. Проектний аналіз / ред.: С. О. Москвін; підгот.: С. О. Москвін. – К. : Лібра, 1998. – 366 с.
16. Рославцев Д. М. Проектний аналіз: функціональні аспекти реалізації проектів транспортних систем і логістики : навч. посіб. / Д. М. Рославцев; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2013. – 217 с.
17. Сафронов С. О. Проектний аналіз: інвестиційний аспект : монографія / С. О. Сафронов, Н. А. Караван; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т. – Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013. – 187 с.
18. Телишевська Л. І. Проектний аналіз у схемах = Project analysis in diagrams : Навч. посіб. / Л. І. Телишевська; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2005. – 255 с.
19. Тян Р. Б. Проектний аналіз : навч. посіб. / Р. Б. Тянь, О. Б. Ватченко, Є. Ш. Ісхаков, О. В. Оскома; Дніпропетр. держ. фін. акад. – Д., 2009. – 244 с.
20. Узун Д. Дм. Проектний аналіз до самостійного вивчення дисципліни [Текст] : навч. посіб. / Д. Д. Узун, Ю. О. Узун ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т». – Х. : ХАІ, 2011. – 74 с.
21. Чорна, М. В. Проектний аналіз [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Чорна ; Харківська держ. академія технології та організації харчування. – Х. : Консум, 2003. – 228 с.
22. Яковлєв А. І. Проектний аналіз інноваційно-інвестиційної діяльності : навч. посіб. для студ. ВНЗ / А. І. Яковлєв; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». – Х. : Підручник НТУ «ХП», 2012. – 207 с.
23. Яковлєв А. І. Проектний аналіз : підруч. для ВНЗ за напрямом «Економіка підприємства» / А. І. Яковлєв; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХП», 2015. – 339 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Господарський кодекс України» [Електронний ресурс] // (адреси сайтів з матеріалами) Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

2. Закон України «Податковий кодекс України» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2856-VI (2856-17) від 23.12.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 1206-VII (1206-18) від 15.04.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
4. Положення про типовий бізнес-план [Електронний ресурс] : наказ Фонду Держ. майна України від 26 трав. 2004 р. № 301. Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG461.html

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

практичних заняттях – опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та контрольної роботи.

Остаточний контроль з дисципліни – екзамен.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзамену за допомогою тестових завдань у час окремого розкладу занять.

Розробники програми:

доцент кафедри економік підприємства,

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

к.е.н., доцент Шершенюк О.М.

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, яке набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2 екземпляр залишається на кафедрі.